N°. 4676. 1862.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00, voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau DE TIJD."

VRIJDAG 26 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Heeren Geabonneerden van „de Tijd", die de verschuldigde gelden voor het loopend kwartaal nog niet hebben ingezonden, worden verzocht die tijdig, en wel *uiterlijk den 30 dezer maand* aan de Administratie te doen toekomen, ten einde geen vertraging in de toezending der Couranten te ondervinden.

AMSTERDAM, 25 September.

Te Berlijn heeft het ministerie een geduchte nederlaag geleden door de verwerping der begrooting voor het leger. Staande de beraadslagingen ontspon zich een ministeriëele krizis, die geëindigd is met de aftreding der invloedrijkste leden van het kabinet, en met de benoeming van den heer von Bismarck-Schönhausen als eersten minister. Reeds sedert geruimen tijd werd deze diplomaat, die als gezant Pruissen bij het hof der Tuileriën vertegenwoordigde, gedoodverwd als aanstaand hoofd der regering te Berlijn. De heer von Bismarck wordt geacht met hart en ziel de militair-autokratische beginselen toegedaan te zijn, welke tot de traditiën der Hohenzollern behooren, en vooral door den tegenwoordigen Koning in hooge eer worden gehouden. Aan den anderen kant moet hij een warm voorstander zijn der zoogenaamde klein-duitsche politiek, welke Duitschland, met uitsluiting van Oostenrijk, onder het oppergezag van Pruissen wil brengen. In dit opzigt stemt hij dus overeen met de bedoelingen der revolutionnaire partij in Duitschland, zooals het *National-Verein* die heeft geformuleerd. In de derde plaats wil men dat de heer von Bismarck aan het fransche hof zeer goed gezien is, en niets liever wenschen zou dan een naauw verbond tusschen Pruissen en Frankrijk tegen Oostenrijk. De officieuze pers van Parijs heeft reeds herhaaldelijk in de laatste dagen gezegd dat deze staatsman de eenige was, die een verzoening tusschen de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Regering zou kunnen te weeg brengen. Indien al wat van hem gezegd wordt waar is, valt daar niet aan te twijfelen. Immers, wanneer het blijkt dat de pruissische regering inderdaad naar buiten de revolutionnaire politiek wil volgen en met Oostenrijk breken, dan zal zij de revolutionnaire partij, die de overhand in de Kamer heeft, bereid vinden om één oog te sluiten voor de ultra-monarchale rigting des Konings, en misschien wel om in de legerorganizatie, welke zij nu verworpen heeft, hoewel die het persoonlijk verlangen des Konings was, toe te stemmen. Zoo veel schijnt altans zeker dat de verandering in het pruissische ministerie een wijziging der buitenlandsche politiek zal ten gevolge hebben in franschen zin.

Eenige weken geleden bespraken wij de vele gruwelen, waarvan Londen tegenwoordig het tooneel is. De aldaar gevestigde korrespondent der *Augsb. Zeitung* hangt een vreeselijk tafereel op van de maatschappelijke toestanden dier groote hoofdstad, welke nergens in de wereld haars gelijke vindt, en niet het minst onder het oogpunt der zedelijke verdorvenheid. De genoemde korrespondent schrijft als volgt: „Nadat de politiek, naar landsgebruik, haar jaarlijkschen vakantietijd ingetreden, en de voorbijgaande opgewondenheid over de gebeurtenissen in Italië voor den gebruikelijken rusttijd geweken is, heeft hier niets van eenig politiek belang plaats, als alleen in de bureaux van Downing-street, waar lord Palmerston nu en dan gezien wordt, en welke bureaux voor het licht der openbaarheid angstig gesloten gehouden worden. Des te meer opmerkzaamheid wekken echter Engelands maatschappelijke toestanden, waarvan het bederf op waarlijk schrikbarende wijze aan het licht komt. De beul heeft de handen vol. De misdaad heeft het masker afgeworpen en viert hare bachanaliën in naakte woestheid. Wel heeft Engeland tijden beleefd waarin moorden even veelvuldig waren als tegenwoordig, en zij zelfs een onweêrstaanbaar beheer over de somberste krachten der menschelijke natuur schenen uit te oefenen, zoodat zij als een pest woedden; maar wij herinneren ons geen tijd waarin de moordlust zich zoo ligtzinnig verzadigt, zoo onverschillig en ruw met menschenlevens gespeeld heeft als tegenwoordig. Onlangs werd zekere Georg Gardener te Warwick opgehangen, wijl hij eene dienstmaagd, die met hem op dezelfde hoeve diende, in koelen bloede doodgeschoten had. In de bekentenis, weinige dagen voor zijn dood afgelegd, zeide hij de daad te hebben begaan „wijl de dienstmaagd hem niet de behoorlijke hoeveelheid bier wilde geven, wat hem ergerde." Ter verdere verklaring voegde hij er bij dat hij altijd „een groot vriend van bier en grooter schavuit geweest was dan men in een der graafschappen kon aantreffen."

„Overigens had hij ook zijne gewetensangsten, die hij moest overwinnen, alvorens hij zich met een ligt hart en vaste hand aan zijn misdadig werk kon begeven. Daarom had hij besloten „zijn geluk te beproeven." Hij had namelijk de ploegschaar in de lucht geworpen. „Ware zij plat ter aarde gevallen, hij zou de maagd niet omgebragt hebben, doch wijl zij met de spits in den grond viel", besloot hij het veld te verlaten en zijn daad te volbrengen." Welke gemoedstoestand! Wij hebben slechts het meest sprekende voorbeeld uit de kronijk der laatste weken gekozen, doch het is niet het eenige dat bewijst hoe laag hier de prijs van het menschelijk leven is, en hoe in het meest beschaafde land der wereld de vreeselijkste misdaden niet zoo zeer het gevolg van hartstogtelijkheid en zondige begeerte dan van boosaardige ruwheid en dierlijkheid zijn. Onder deze omstandigheden is het niet te verwonderen dat voor weinige dagen het volk van Liverpool het genoegen had drie boosdoeners te gelijk te zien hangen, en dat geene zitting der assisen zonder de veroordeeling van moordenaars afloopt.

„Voor de regtbank van policie van den Theems stonden dezer dagen drie personen teregt, namelijk twee vrouwen en een grijsaart van 64 jaren, die getracht hadden zich het leven te benemen. De regter verklaarde dat de zelfmoorden in den loop zijner regterlijke bediening nooit zoo veelvuldig zijn geweest dan dit jaar. Geen dag ging er voorbij zonder dat zulke gevallen van vertwijfeling, die schier allen uit overmaat van ellende en ondeugd voorkwamen, aan zijn beslissing werden voorgesteld. Alleen in de *London-Docks* hadden zich in de maand Augustus 17 gevallen van poging tot zelfmoord voorgedaan. Het zijn meest vrouwen die aan haar schandelijk leven een einde willen maken of door den nood daartoe komen. De vele volvoerde zelfmoorden zijn hierbij niet gerekend. Deze zelfmoorden hebben niets gemeens met overdreven romantische gevoelens of met het nationale *spleen*, maar het is alleen en uitsluitend moreele en physieke ellende welke die ongelukkige vrouwen in het water stort. De zelfmoord, welke vroeger onder de hoogere standen *fashionable* was, werkt thans met pistool en dolk en somwijlen ook met den nationalen strik, doch kan het licht van den helderen zomerdag niet verdragen, en hult zich daarom gewoonlijk in den somberen sluijer van den Engelschen November- en Decembernevel. De namelooze ellende, welke den breeden grondslag van den engelschen rijkdom vormt, geeft zich niet slechts in deze gevallen van openbaren opstand tegen het leven en zijn onverdragelijken last op eene opvallende wijze te kennen, maar uit zich ook in stille berusting en voert alsdan tot hongerdood. Dat Engeland alleen het land is waarin jaar in jaar uit menschen van honger kunnen sterven, en werkelijk sterven is, in weerwil der hooge armenbelasting en de armenverpleging, een zoodanig algemeen bekend en triviaal feit, dat een gewoon sterfgeval „uit gebrek aan toereikend voedsel" eene blijvende rubriek in de wekelijksche berigten van den *registrar General* vormt, doch geene bijzondere opmerkzaamheid vindt bij het publiek. Alleen wanneer de „dood uit gebrek aan toereikend voedsel" onder buitengewone omstandigheden voortkomt, maakt de pers er gebruik van om opzien te baren, en John Bull wordt er alsdan aan herinnerd, dat het geluk om tot de magtigste en rijkste natie der wereld te behooren, door veel jammer en ellende gekocht moet worden. Drie zulke gevallen, welke eene verrassende gelijkenis met elkander aanbieden, hebben in de laatste veertien dagen de publieke opinie gaande gemaakt, en de geregtelijke lijkschouwers bezig gehouden — niet in Ierland of Lancashire, waar deze gevallen tegenwoordig eene treurige verklaring zou hebben, maar in het middenpunt van de nationale welvaart, te Londen zelf, alwaar, volgens de *Post-office-Directory* niet minder dan 500 filantropische vereenigingen bestaan, waar het trotsche woord: „dat Engeland niemand noodig heeft," eene stereotype zinsnede in de welbespraaktheid der *meetings*-redenaars vormt, en de veelvuldigheid en voortreffelijkheid der inrigtingen van liefdadigheid en armenhuizen de bewondering der vreemdelingen wekt. De offers in alle drie genoemde gevallen zijn arme vrouwen van bekende regtschapenheid, die door ziekte ongeschikt geworden zijnde voor den arbeid, te vergeefs bij de regenten der armhuizen ondersteuning kwamen vragen, eenigen tijd van de aalmoezen leefden, die zij van bijna even arme buren ontvingen en daardoor haar kommervol leven rekten, tot zij eindelijk op een handvol verrot stroo of op de straat nedervielen en stierven „uit gebrek aan het noodige voedsel," zoo als de geregtelijke lijkschouwers duidelijkheidshalve verklaarden.

„Uit de londensche bladen zal men zien dat de straatroof sedert eenigen tijd tot een „vraagstuk" geworden is. De wurg-kwestie wordt in hoofdartikelen besproken en er wordt in de zittingen van den gemeenteraad over beraadslaagd; doch het middel om deze romantische barbaarschheid, welke de beschaving op de hielen schijnt te volgen, te bedwingen, is blijkbaar nog niet gevonden. Veeleer is de onveiligheid der londensche wijken, trots de uitbreiding der policie, eene zoo bedenkelijke en algemeene daadzaak geworden, dat er zelfs in de voornaamste wijken der stad moed en zelfverloochening toe behoort om zich na 10 ure des avonds op de straat te wagen. In de meer beruchte wijken, zooals in Whitechapel, de Borough en in 't algemeen „over het water" behoeft men niet eens den avond af te wachten om hals en beurs in de waagschaal te stellen. De wurgers maken op helderen dag de straten onveilig. Dat er zooveel maatschappelijk bederf, zooveel jammer en ellende noodig is om Engeland tot het magtigste en rijkste land der wereld te maken!"

In de zitting van den gemeenteraad van gisteren is het adres van den heer Dr Sarphati behandeld, betreffende de hem verleende koncessie voor de bebouwing en verfraaijing van den omtrek van het Paleis voor Volksvlijt. Een voorstel van den voorzitter om de gevraagde verlenging van den termijn van aanneming der koncessie, aan B. en W. te renvoyeeren, om advies is aangenomen. De burgemeester heeft beloofd dat hij zal trachten den minister van Oorlog van zijne meening, om op het Drilveld eene kazerne te bouwen, af te brengen.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. ƒ 50 a ƒ 70, 2de kwal. ƒ 40 a ƒ 60; 3de kwal. ƒ 30 a ƒ 50. Schapen ƒ 20 a ƒ 28. Varkens 46 a 50 ct. per Ned. ℔.

Z. M. heeft benoemd: tot burg. der gem. Dordrecht, G. A de Raadt; tot prokureur bij de arrondissements-regtbank te Leiden, mr L. D. Suringar; tot lid van het kollegie van regenten over het huis van arrest te Brielle, mr J. J. Loke; en het vice-prezidium van gemeld kollegie opgedragen aan mr W. Jongejan; op zijn verzoek eervol ontslagen: als adjunkt-kommies bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, jhr. A. van Citters; en in deszelfs plaats benoemd jhr. R. Tindal; goedgekeurd de benoeming van A. J. baron Schimmelpenninck van der Oije, tot sekretaris der gem. Hoevelaken.

'sGRAVENHAGE, 24 Sept. Aan de H. Willibrordus-kerk in de Assendelftstraat alhier, zal, uithoofde van het steeds toenemend getal leden bij die kerk, eene groote uitbreiding worden gegeven, en eene verbouwing moeten plaats hebben, waarvan de kosten op 30 à 40.000 gulden zijn geraamd.

ROTTERDAM, 24 Sept. Heden tegen het vallen van den avond is de Dordrechtsche stoomboot, die 's avonds acht ure alhier arriveert, op de hoogte van den IJssel, tegen de van Amsterdam komende schroefstoomboot *Ferdinand Corvilain d'Anvers* N° 5, op

weg naar Maastricht en geladen met ijzer, suiker, koffij enz. aangevaren, met het ongelukkig gevolg dat laatstgenoemde onmiddellijk is gezonken. De kapitein met twee kinderen, de machinist en twee stokers zijn er in geslaagd, zich nog even in tijds van het zinkende vaartuig te redden. (*N. R. Ct.*)

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 25 Sept. De *Moniteur* bevat eene mededeeling wier inhoud hoofdzakelijk op het volgende neerkomt:

De romeinsche kwestie is zulk een onderwerp der politiek geworden, dat het nuttig en noodig is de pogingen te doen kennen, door den keizer aangewend om zoo mogelijk een verzoening tusschen den H. Stoel en Italië tot stand te brengen. Ten dien einde deelt het blad den brief mede, den 20n Mei 1862 door den keizer aan den heer Thouvenel geschreven, en waarin de noodzakelijkheid eener verzoenende politiek betoogd en tevens eene schikking voorgesteld wordt op de volgende grondslagen: De paus zal den slagboom doen vallen welke Rome van Italië gescheiden houdt, en dan zullen aan den paus de noodige waarborgen voor zijne onafhankelijkheid gegeven worden. Met deze schikking zal een dubbel doel worden bereikt. Thans is de paus heer en meester in zijne staten, en kan hij alzoo de slagboomen doen vallen die den Kerkelijken Staat van het overig Italië scheiden. De paus moet onafhankelijk zijn, en zijn gezag behoort door zijne onderdanen vrijelijk aangenomen te worden. Het is te hopen dat Italië zich tegenover Frankrijk zal verbinden om den Kerkelijken Staat te erkennen, en dat de Paus, van de oude overleveringen terugkomende, de privilegiën van het gemeente- en het gewestelijk bestuur zal erkennen, in dier voege dat zij zich zelven beheeren.

Op dit dokument volgt een nota van den heer Thouvenel aan den heer de Lavalette, dd. 30 Mei. Hierin wordt gekonstateerd, dat 's keizers woorden nooit aan het kabinet van Turijn eenige hoop hebben gelaten dat Rome de hoofdstad van het koningrijk Italië zal kunnen worden. In al de door Frankrijk afgelegde verklaringen wordt Frankrijks vaste wil te kennen gegeven, om den Paus te handhaven in het bezit zijner hem thans toebehoorende staten. De eenig mogelijke schikking zou zijn het behoud van het *status quo* wat aangaat het grondgebied van Italië zoo als dit thans is geregeld. Italië zal moeten afzien van zijne aanspraak op Rome, zich tegenover Frankrijk moeten verbinden het pauselijk grondgebied te eerbiedigen, en zich met het grootste gedeelte der romeinsche schuld, zoo niet met haar geheele bedrag, moeten belasten. De heer de Lavalette had in last deze ontworpen schikking ter kennis te brengen van kardinaal Antonelli.

»In dit ontwerp ligt — zoo schrijft de heer Thouvenel — geenerlei bedreiging; doch gij kunt", voegt hij er bij, »laten voorgevoelen dat, indien men voortgaat met de oppozitie tegen de theorie van hardnekkige volharding, de keizerlijke regering zal verpligt zijn, om, met bescherming zoo veel mogelijk van de belangen van den Heiligen Stoel, zelf uit den toestand te geraken, welks verlenging tot voorbij zekere tijdsbepaling zijne politiek zou vervalschen en de gemoederen in de grootste verwarring zou brengen."

In het antwoord door den heer de Lavalette hierop gegeven, dd. 24 Junij, meldt hij, dat het ontwerp door hem aan kardinaal Antonelli medegedeeld, en in vier achtereenvolgende bijeenkomsten met hem besproken is, en dat hij bij hem (Antonelli) gevonden heeft een verzet tegen elk denkbeeld van verzoening, en het voorstel door den kardinaal is gewezen van de hand.

MARSEILLE, 24 Sept. Er zijn berigten ontvangen uit Konstantinopel van 17 dezer, waarin het volgende wordt medegedeeld: De vijandelijkheden in Klein-Azie worden nog steeds voortgezet. Te Zeitoun hebben de Armeniers reeds herhaaldelijk de turksche troepen bij een aanval teruggeslagen. Aziz-pacha, goeverneur te Marach, is ten gevolge zijner nederlagen afgezet en naar Konstantinopel terug ontboden. Fuad-pacha heeft een buitengewonen kommissaris er naar toe gezonden en toegestemd in het verzoek van den Franschen gezant, om twee armenische gedelegeerden aan die zending toe te voegen.

BERLIJN, 24 Sept. De *Staats-Anzeiger* meldt dat de prins von Hohenlohe is ontslagen als prezident van den ministerraad. Von Bismark Schönhausen is benoemd tot minister van Staat en zal als zoodanig ad interim het presidium waarnemen van den ministerraad. Het ontslag des ministers van Financiën, den heer von der Heydt, is door den Koning aangenomen.

De zitting van de Kamer is tengevolge van dezen afloop der ministeriële krizis tot Maandag verdaagd.

MUNCHEN, 24 Sept. De *Baierische Zeitung* deelt mede dat het antwoord der beijersche regering op de pruissische nota van 26 Aug., betreffende het handelstraktaat met Frankrijk, gisteren naar Berlijn is gezonden en dat de regering in dit stuk de gronden het gedane voorstel van de hand [illegible]

TURIJN, 24 Sept. Prins Napoleon en prinses Clotilde zijn heden te [illegible] aangekomen en zijn [illegible] in den namiddag naar Turijn vertrokken.

Admiraal Pu[illegible] heeft aan de officieren van het portugeesche eskader een feestmaal aangeboden.

— Prins Napoleon en prinses Clotilde zijn heden namiddag ten 6 uur hier aangekomen. De koning en het geheele koninklijke huis, als ook de portugeesche gezant wachtten de gasten aan het station.

Prins Napoleon is met geestdrift door de bevolking ontvangen. Heden avond is de stad geïllumineerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Sept. Volgens het algemeen gerucht zal de Keizer niet voor de helft der aanstaande maand te St. Cloud zijn, en geen besluiten zullen genomen worden voor diens terugkomst uit de Pyreneën.

— Een korrespondentie schrijft dat de Keizer zich regelmatig verslag laat geven door de prefekten van het succes, dat het dagblad *la France* in de departementen behaalt, van den indruk, dien het te weeg brengt en van het aantal geabonneerden. Hij wil zich van dat blad bedienen als een middel, om de gevoelens van het land over de romeinsche kwestie te polsen en, men meent, dat de Keizer naar aanleiding van die rapporten een besluit zal nemen.

Nog zegt die korrespondentie dat de heer Proudhon nu te Parijs de vrijheid komt vragen, die hij in België heeft verloren; hij zal eene brochure uitgeven tegen de italiaansche eenheid; de korrespondentie vraagt ten slotte of de heer Proudhon ook redakteur zal worden van *la France*.

— Een korrespondent maakt de opmerking dat de *Moniteur* tot heden niets gemeld heeft van de reis van prins Napoleon naar Turijn, evenmin heeft het regeringsblad de cirkulaire van generaal Durando medegedeeld. Dezelfde korrespondentie beweert dat de heer de Thouvenel aan den heer Nigra, den italiaanschen ambassadeur, de hoop zou hebben gegeven, dat de Keizer bij zijn terugkomst iets ten gunste van Italië zou doen.

— De regering van Victor Emmanuel heeft in Frankrijk een aanzienlijke hoeveelheid geweren gekocht ter wapening der italiaansche nationale garde.

— De *Patrie* maakt melding van een telegram volgens welken sir J. Campbell Scarlet, britsch vertegenwoordiger te Athene, aan den heer Dragoumis een nota had gezonden, waarin verklaard werd, dat Engeland maatregelen zou nemen om eventueel de aan Griekenland grenzende turksche provinciën tegen alle aanranding te beschermen en mitsdien het grieksche goevernement verzocht de aanmoediging van oproerigheden in die provinciën te staken.

— Uit Napels schrijft men aan den *Opinion Nationale*, dat Mgr. Josephus Mucedola, bisschop van Conversano, [Bari, Beide Siciliën] aan den dominikaner pater Louis Prota, prezident van het zoogenaamd nationaal genootschap der Katholieke geestelijkheid, op de uitnoodiging om aan dat genootschap deel te nemen, een toestemmenden brief had geschreven.

De *Monde* voegt hierbij, dat hij spoedig in staat zal zijn mede te deelen of de brief aan dien bisschop toegeschreven echt is en of deze prelaat waarlijk tot de afvalligen is overgegaan.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Sept. De meetings en demonstratiën welke op verschillende plaatsen ten gunste van Garibaldi, of liever tegen Rome gehouden worden, en die, zooals sommigen zeggen, zijdelings door lord Palmerston worden ondersteund, hebben, naar men meldt, te Belfast reeds aanleiding tot ernstige botsingen gegeven. Door de hatelijke uitvallen tegen den Paus gedaan hebben sommigen aanwezigen zich in een woordenwisseling gemengd, waaruit eene vechtpartij ontstond, die zulk een ernstig aanzien kreeg dat het niet mogelijk was de strijdende partijen te scheiden. Duizenden kwamen van alle zijden der stad zich bij de strijdenden voegen en de mayor zag zich genoodzaakt de wet op de zamenscholingen te doen afkondigen. Het is eindelijk der gewapende magt gelukt de rust te herstellen, doch ten 1 ure in den nacht waren de straten nog door 700 soldaten en 600 man der policie bezet. Vele personen zijn gewond en er hebben talrijke arrestatiën plaats gehad.

— Een engelsch missionaris schrijft in de *Mercantile Miscellanies* het volgende nopens de bevolking in China: »'t Is moeijelijk de juiste grootte van het hemelsche rijk en het cijfer der bevolking op te geven, want dat rijk is een derde grooter dan het europesche vasteland. Men kan echter bij gissing de bevolking op meer dan 400 millioen zielen schatten. De volkstelling geschiedt jaarlijks op de naauwkeurigste wijze, zoodat het niet waarschijnlijk is dat die tellingen valsch zijn, te meer wijl de daarmede belaste beambten in geval van bedrog aanzware straffen onderworpen zijn. Aangezien nu de bevolking in 1812 360 millioen en in 1852 396 millioen zielen bedroeg, is er een vermeerdering van 900,000 zielen, en 't is vermoedelijk dat het cijfer der bevolking thans meer dan 400 millioen bedraagt. Wanneer men deze 400 millioen menschen in gelederen, 10 menschen in ieder gelid, in kolonne schaarde, zouden zij als een gordel om den aardbol vormen.

— Blijkens de jongste berigten uit New-York is, gelijk de telegraaf reeds gemeld heeft, het hoofdtooneel van den strijd door de Zuidelijken naar het grondgebied der Unie en wel naar den staat Maryland overgebragt.

Tot toelichting van dien stouten stap leest men in eene korrespondentie o. a. het volgende:

»Het krijgsplan der Zuidelijken begint uit te komen: zij willen de hoofdstad der Vereenigde Staten van ter zijde en van achteren bestoken, gelijk zij met alle legers, die tot nog toe tegen hen uitgezonden werden, gedaan hebben. Bij de gesteldheid van Washington konden zij bezwaarlijk een ander plan van operatie aannemen.

»De terugtogt der noordelijke troepen van C[illegible] naar Fairfaxcourthouse en van Fairfax naar den Potomac en tot achter de verschansingen van Washington was alles behalve een aftogt in den militairen zin des woords. Uit vele brieven en uit de verhalen van ooggetuigen blijkt, dat deze achterwaartsche beweging in schromelijke wanorde heeft plaats gehad.

»De regementen waren op dien togt gescheiden van de andere gedeelten derzelfde brigade; bij de brigaden was het niet bekend, waar de hoofdmagt der diviziën, tot welke zij behoorden, zich bevond. Een ieder sloeg den weg in, die hem het best gelegen kwam. Eene afdeeling vertrok vroeger; eene tweede later; er kwamen geene voorschriften van den grooten staf, die eenheid in de bewegingen bragten. Het was niet bekend, wie links, wie in het front, wie in de achterhoede stond. Kolonnes infanterie werden gebroken door regementen kavalerie, die zich met hunne paarden eenen weg baanden en alles voor zich deden wijken.

»Te midden dier ongeloofelijke verwarning zag men karren met gekwetsten, langzaam voortrijdende en aan de levenden het jammerlijke schouwspel van lijken en zieltogenden aanbiedende.

»Washington heeft thans voor een in het front dier stad staanden vijand een zeer gedeelt voorkomen. Door eene onafgebroken linie van allerlei verdedigingswerken is die stad in der daad een verschanst kamp van groote uitgebreidheid; en daar binnen ligt een geheel leger. Zulk eene pozitie van voren aan te tasten en daarop storm te loopen zou eene dwaasheid zijn; en dewijl de Potomac beneden Washington door eene flotilje kanonneerbooten van de Unie verdedigd wordt, zullen de Zuidelijken denkelijk besluiten die rivier benoorden Washington over te trekken en in Maryland te vallen.

»Zijn zij eens in dien staat, dan ligt eene nieuwe loopbaan voor hen open en kunnen zij voordeelen van militairen en ook van politieken aard behalen, want de bevolking is er voor een aanmerkelijk deel tegen de zaak der Unie gestemd. Verder zouden de Zuidelijken in Maryland zich meester van de spoorweglinie tusschen Washington en Baltimore kunnen maken en alzoo aan de hoofdstad der Unie het regtstreeksche verkeer met het Noorden kunnen afsnijden."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Sept. De *Wanderer* deelt een brief mede van den heer Theodoor Canisius, amerikaansch konsul alhier, aan Garibaldi, benevens het daarop ontvangen antwoord. De eerste brief, gedateerd 1 Sept. 1862, luidt als volgt:

»Generaal, daar het u voor het oogenblik onmogelijk is geweest, het groote vaderlandlievende werk te voltooijen, hetwelk gij in het belang van uw zoo zeer bemind vaderland hebt ondernomen, zoo neem ik de vrijheid u deze letteren te doen toekomen, met het doel van te mogen weten, of het soms mogelijk zou zijn om te liggen ons uwen dapperen arm aan te bieden in den strijd, dien wij voeren voor de vrijheid en eenheid onzer groote republiek. Die strijd, dien wij volhouden, is toch niet uitsluitend in ons belang, maar betreft de geheele beschaafde wereld. Gij zoudt in ons vaderland, alwaar gij een gedeelte van uw leven hebt doorgebragt, met eene buitengewone geestdrift en opgetogenheid ontvangen worden en uwe taak, bestaande in het aanvoeren onzer dappere soldaten, in den strijd voor hetzelfde beginsel, waaraan gij u op zulk eene edele wijze hebt toegewijd, die taak zou geheel overeenkomstig zijn met uwe bedoelingen. Generaal! ik zou mij zeer gelukkig achten, wanneer ik hierop uw antwoord mogt ontvangen."

Op deze missive is het volgende antwoord van Garibaldi ingekomen, gedateerd 14 September:

»Mijnheer, Ik ben een gevangene en gevaarlijk gewond; het is mij dus onmogelijk om over mij zelven te beschikken. Evenwel, zoodra ik op vrije voeten zal zijn gesteld en mijne wonden zullen genezen zijn, zal ik de eerste gunstige gelegenheid aangrijpen, ter voldoening aan mijn verlangen, om van dienst te zijn aan de groote

amerikaansche republiek, wier burger ik ben en die thans strijdt vóór de algemeene vrijheid."

— Men leest in de *Oest. Ztg.* eene korrespondentie uit Italië, waarin te kennen gegeven wordt, dat men de vooruitgangspartij geenszins als onderdrukt moet beschouwen, al houdt zij zich op dit oogenblik vrij stil. Die partij zou wel de geledene nederlaag gevoelen, maar geenszins hare plannen opgeven. Overigens zou Ratazzi zeer goed gevoelen, dat de grond onder zijne voeten wegzinkt, en bij voor elken prijs zich met die partij moet verzoenen. Men zegt dat reeds onderhandelingen daaromtrent zijn aangeknoopt, en dat de vooruitgangspartij het volgende ultimatum heeft gesteld. 1°. Onbeperkte amnestie, niet alleen voor Garibaldi, maar ook voor zijne troepen; 2°. Vrijheid van drukpers; 3°. Ontbinding der Kamer van afgevaardigden; 4°. Zamenstelling van eene nieuwe Kamer zonder invloed van het kabinet te Parijs; 5°. Uitbreiding en wapening van het leger; 6°. Inlijving van Garibaldisten in het leger; 7°. het zenden van een ultimatum aan Lodewijk Napoleon ter ontruiming van Rome, en bij weigering afbreking der diplomatieke betrekkingen met Frankrijk.

— Het *Journal de St-Petersbourg*, een officieel blad, berigt dat de russische regering tegen de door de Porte aan den vorst van Montenegro opgelegde voorwaarden protesteert.

BERLIJN, 23 Sept. Heden heeft in het Huis der Afgevaardigden de definitive stemming over het budget van oorlog voor het loopende jaar plaats gehad. Het Huis heeft zich daarbij even stellig als bij de afzonderlijke artikelen der voordragt, verklaard tegen de inzigten der regering, d. i. tegen de eigenmagtige reorganizatie der legermagt, welke verhooging der uitgaven en geene verkorting van den driejarigen diensttijd medebrengt.

Van de zijde der regering werd de wensch te kennen gegeven, dat de beraadslaging over het budget van oorlog voor 1863, die op den 25ⁿ dezer aanvangen moest, uitgesteld zou worden; als reden daarvoor werd ongesteldheid van den minister van oorlog opgegeven.

Naar hetgeen in die zitting van het Huis onder de leden werd gesproken, scheen men de komst van den heer von Bismarck aan het kabinet en de aftreding van den minister von der Heydt voor zeker te houden, maar vooreerst geene verdere verandering in het kabinet te verwachten.

Vrij algemeen is men van gevoelen dat de koning het plan tot reorganizatie des legers niet wil laten varen en ook een diensttijd van twee jaren niet zal toegeven. Hij moet dit onlangs aan den groothertog van Baden gezegd hebben, alsmede aan den kroonprins, die, naar men zegt, hem een liberaal ministerie aangeraden heeft maar onverrigter zake moest vertrekken. Naar men verneemt zal de prins, voor hij zijn voorgenomen reis aanvaardt, nogmaals in de stad komen.

— Volgens de *Berl. Allg. Zeit.* is het zeker dat de heer von Bismarck-Schönhausen den heer von der Heydt zal vervangen. Genoemde staatsman heeft altijd tot de konservatieve partij behoord. Hij is thans 49 jaren oud. In 1848 stemde hij tegen de voorstellen van het ministerie Camphausen, en behoorde sedert 1849 tot de leden der Tweede Kamer, die de liberale beginselen weerstreefden. Hij was het die destijds als zijne meening te kennen gaf, dat alle groote steden van de aarde verdelgd moesten worden, omdat zij de vrijplaatsen van het liberalismus waren; hij ontving, ten gevolge daarvan, den bijnaam van stedenverdelger. Ofschoon hij tot dien tijd nog geen staatsambt had bekleed, wordt het als zeer opmerkelijk beschouwd dat hij in 1852 als legatie-sekretaris bij den bondsdag benoemd werd; later bekleedde hij het ambt van bondsgezant. Hij werd toen beschouwd als de leider van de ultra-royalistisch-aristokratische partij. Thans zegt men dat hij gedurende zijn verblijf te Frankfort van zienswijze veranderd is. Als bondsgezant heeft hij nooit zijne afkeerigheid jegens Oostenrijk verborgen gehouden, zoodat een ministerie Bismarck-Schönhausen ongetwijfeld een anti-oostenrijks karakter zal hebben. Van Frankfort ging hij als gezant naar Petersburg en van daar in dezelfde betrekking naar Parijs. Destijds zijn, naar men zegt, reeds pogingen gedaan om hem in het ministerie te krijgen, doch hij weigerde uithoofde hij geene plaats naast den heer v. d. Heydt wilde innemen. Bismarck-Schönhaussen is een ijverig voorstander van eene alliantie tusschen Pruissen, Frankrijk en Rusland, en heeft daarvoor meermalen krachtig het woord gevoerd. Ook zou hij de uitbreiding van Pruissen toegedaan, aan het hof van Parijs zeer gezien, en een vurig aanbidder van het Cesarismus zijn.

— Uit Breslau wordt het volgende gemeld. Voor eenige dagen werden alle personen, die zich in de badinrigting aan den Oder baadden, door een hevig onweder genoodzaakt in de badkoetsjes te vlugten. Naauwelijks waren zij daarin, of een rukwind nam twee rijen dezer koetsjes op en dreef ze met de personen, die er in zaten, in den stroom, welke het schouwspel van eene schipbreuk opleverde. De Oder was bedekt met planken en kleederen, de mannen worstelden tegen den stroom en trachtten den oever weder te bereiken; twee vrouwen hielden zich aan een bovendrijvend koetsje geklemd en riepen om hulp. Door de tegenwoordigheid van geest van den eigenaar en de opzigters der badinrigting, werden echter alle personen gelukkig gered, en slaagde men er zelfs in, het grootste deel der kleederen weder op te visschen.

ITALIE.

ROME, 19 Sept. De *Araldo Cattolica* meldt, dat de protestanten te Lucca een winkel hebben opgerigt, waarin zij verschillende voorwerpen verkoopen en tevens voor hun kalanten, op hun wijze, het Evangelie prediken. Aangezien, zegt het blad, de kalanten niet talrijk zijn, koopt men ze; zij zijn verdeeld in drie klassen, die tot de eerste klasse behooren ontvangen 1 lire, die van de tweede anderhalve lire en van de derde ongeveer 3 lires.

TURIJN, 23 Sept. Men spreekt nu niet alleen van de aftreding der ministers Durando en Conforti, maar ook van die des heeren Depretis, wiens toestand thans zeer netelig is geworden uithoofde zijner oude betrekkingen met Garibaldi en admiraal Persano.

— Men zegt dat de heer von Stackelberg, Ruslands vertegenwoordiger te Turijn, aan den minister van Buitenl. Zaken vertoogen heeft gedaan, ter zake der te Milaan, Turijn en in andere steden gedane ziele-diensten voor de gesneuvelden tijdens de onlusten te Warschau. Het russische goevernement, voegt de berigtgever er bij, is zeer prikkelbaar, wanneer het, zelfs zijdelings, de betuiging van eenige sympathie voor de poolsche nationaliteit geldt.

— Men verneemt dat prins Humbert, die te Genua prins Napoleon en prinses Chlotilde zal ontvangen, bovendien de jonge koningin van Portugal vergezellen, en dan een reis naar Engeland en Rusland zal doen.

— De heer Ratazzi schrijft dat naar alle waarschijnlijkheid de tegenwoordige Kamer te Turijn niet meer zal bijeenkomen. Het tijdstip van de nieuwe verkiezingen zal ook al afhangen van de houding van Napoleon na zijn terugkomst uit Biaritz.

Aangaande de oproerige bewegingen op Sicilië verneemt men het volgende uit een partikulieren brief van Palermo dd. 14 Sept.: "De staat van beleg duurt voort, generaal Brignone heeft de volle magt van een vice-koning, terwijl de ridder Murzia met de civiele administratie is belast. De oproerige beweging alhier vindt in de overige plaatsen weerklank. Te Trapani is men niet ten achteren willen blijven en heeft men aldaar het 6ᵉ regement bersaglieri, dat uit Kalabrië terugkwam, uitgejouwd. Te Marsala is dat geschied ten opzigte van het 37ᵉ regement linietroepen, dat zich naar Muzzaro begaf. Doch er hebben meer betreurenswaardige feiten plaats gehad. Te Rocalmuto, Ragusa, Catticatti, Gran Michele is de autoriteit der syndici en der nationale garde miskend. Te Gibellina, bij Alcamo heeft men getracht de republiek te proklameren. Te San Michele was de oorzaak des opstands gelegen in de belasting op den wijn; te Rocalmuto ontrolde men de witte vaan uit haat tegen de konskriptie; te Gibellina liep men met het roode vaandel van Mazzini door de straten en eischte men de gelijke verdeeling der goederen.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Sept. De antwerpsche *Précurseur* geeft een bulletyn uit over de gezondheid van Garibaldi, dat door den geneesheer Trousseau uit la Spezzia moet zijn gezonden. Deze heer, zegt een korrespondentie, zal zeker zeer verwonderd wezen, van te hooren, dat hij Parijs verlaten heeft, waar hij zich op dit oogenblik nog altijd bevindt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 September.

BEVALLEN (21 Sept.): M. Doffer, geb. Minne, D. — J. Mijnarends, geb. Bouhuis, D. — (22 Sept.) C. Muller, geb. van Voorst, Z. — A. Ris, geb. Deknatel, Z. — W. E. Luber, geb. van Varelen, Z.

OVERLEDEN (20 Sept.): E. Kristen, geb. Rauch. — (21 Sept.) L. L. Frank, 22 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55⅛	2/m. Livorno	ƒ 45⅞
Zigt	56	2/m. Napels	77¾
2/m. Bordeaux	55⅝	3/m. Petersburg	168¾
½/m.	55¾	6/w. Weenen	90
3/m. Madrid	239	Augsburg	98⅝
Cadix	239	Frankfort	98⅞
Sevilie	236	2/m. Hamburg	34⅞
Bilbao	236	Zigt	35 1/16
Lissabon	41⅞	2/m. Londen	11.70
Porto	41⅞	Zigt	11.75
2/m. Genua	45⅞	Rotterdam	⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 SEPT.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½ pCt.	88⅛	a	
Nederl. Bank	4	190		
Nederl., Werkel. Schuld	2½	64⅞	64⅝	64⅝
Dito Dito	3	76 13/16	77	77
Dito Dito	4	99¾	99 15/16	99¾
Oost-Ind. Leening				
Amortisatie-Syndikaat	3½			
Handelmaats. op rescontre		138¾		
Dito à kontant	4½	138¾		
Dito Leening 1858	4	100½		
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½			
Rijn dito	4½			
Dito 2de Leening	4½			
Belgie, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½			
Dito bij *Rothschild*	2½	54⅞		
Frankrijk, Certifikaten	3			
Spanje, Obligatiën	2	44 11/16	44 3/16	44 13/16
Dito	3			
Dito Binnenlandsch	3	48¾	48 13/16	48¾
Amortisable-Schuld		21⅞	21⅛	21⅞
Bewijzen Coupons		10		
Portugal, Obligatiën	3	45⅞	45⅜	45⅞
Dito 1856/1859	3	45	45⅛	45⅛
Dito Uitgestelde				
Rusland, Obl bij *Hope* & Co.	5	101⅞	102	101⅞
Dito dito 1828/29	5	101		
Certif. dito 1831/33	5	82⅞		
Dito dito 1840	4	74 1/16		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	74⅛	74⅝	74⅞
Dito dito 5e	4			
Dito 5de Serie	5	82⅞		
Dito 1855, 6de Serie	5	90⅞	90⅝	90⅝
Dito Adm. te Hamburg	5			
Dito te Londen	5			
Dito dito	4½			
Dito dito	3	58⅞		
Dito bij *Hope* 1860	4½	90⅞	90⅞	90⅞
Dito Leening 1862	5	90⅞	90⅞	
Inschrijv. in Assign.	6			
Certifikaten van dito	6	53⅞		
Spoorweg-Aktiën	5	193	193¾	193½
Hypotheek	4			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		168⅞		
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Obligatiën	4½	100		
Dito 1859	5	104½		
Aandeelen 1854	3½			
Oostenrijk, Obl bij *Goll* & Co.	5			
Dito dito	5	48⅛		
Dito Metalliek	5	52⅞	52 1/16	52⅝
Dito dito	2½	27⅛	27⅜	27⅜
Dito Rente Amst.	5	74⅞	75	
Dito Nationale 1854	5	61⅞	61⅝	61¾
Weener Bank-Aktiën		737	736	
Dito Aand. fl. 250 1860				
Dito dito 250 1860	4 pCt.	317		
Fr. Oost. Sp.w. Oblig bij *Hope*		127⅞	127⅞	
Beijeren, Spoorw. Aandeelen				
Napels, Cert. bij *Lam.* & *B.*	5	80⅞		
Dito bij *Rothschild*	5			
Denemarken, Oblig. te Londen	3			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	99⅞		
Dito 1839 £ 100	5			
Dito 1843 £ 100	5			
Dito 1852/1860	4½			
Sardinië	5			
Peru, Geldleening 1854	4½			
Dito Fransche	4½			
Ecuador, Oblig. 1855	1	17⅞		
Venezuela, Obligatiën	3	26⅞	26 11/16	26 9/16
Dito	1¼	13⅞		
Grenada, Obligatiën	4⅞			
Dito Uitgestelde		5⅛		
Mexiko, Obligatiën	3	32⅞	33	32⅞
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C. A.	6			
Dito B.				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	78½		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	21⅞		
Louisiana	5			
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	7⅞	7 11/16	

Loten 1860 —; 4 pCt. Holl. Spoor —; Rijnaliares 205⅞; 4 pCt. Russ. Spoor —; Poolsche Spoorw. Oblig. —; Gren. —; Cert. 9⅞, 9/16; 4 pct. Galv. —; Galveston wellen —; Italie 65⅞; 5 pCt. Divers datums 61⅞; Roode Grieken 7⅞.

Van binnenlandsche waren 4 pCt. meer aangeboden. Van buitenlandsche waren oostenrijksche en Mexiko flaauwer. De overigen genoegzaam onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3½ pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 25 September tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. —; Aand. Handel-Maatsch. 138¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. 48 ⅞, Rusl. Obl. bij Hope en Co. 5 pc. 101⅞, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. —, Oostenrijk, Met. 5 pc. 52 3/16, dito 2½ pc. 27⅜, dito Rente Amst. 5 pc. 74 7/16, dito Nationale 1854 5 pc. 61 9/16.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 24 Sept. België 2½ pc. 59.—g. 4½ pc. 99.90p. Metal. 53.90 Nation. 65.12½; Spanje 2 pc. 44.10g. 3 pc. 48.35g.

PARIJS, 24 Sept. 3 pc. Rente 69.15; 4½ pc. id. 96.70, Fr.-Oost. Spoorw. 470 —, Crédit mobilier 1007, 3 pc. Spanje 49¾; 2 pc. id. 44⅛; Russ. Spoorweg 415; Romeinsche Leening —.

LONDEN, 24 Sept. Consols 93⅝; 3 pc. Mexiko 33⅞;

4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. doll. bonds —, 3½ pc. Grenada —; 2 pc. Nieuwe Grenada —; id. uitgest: —; 3 pc. Venezuela —, 1 pc. id. —, 3 pc. Portugal —; 3 pc. Spanje —; 2 pc. id. 45; Cert. Coup. 19; Amortisable 21⅝; 4½ pc. Russen 91; 5 pc. id. 94; 5 pc. id. 1862 94; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 103⅛, Illinois Shares 50, id. C. B. 7 pc. Oblig. 73, 5 pc. Sardinie 83; Ecuador —; 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 24 Sept. 5 pc. Metaliek 71.—; Dito Nationale 82.80; Bank-Aktien 793; Noord-Baan-akt. —; Credit Anstalt 216; Oost.-Fr. Spoorweg 234; Nieuwe Lombard. 276

BERLIJN, 24 Sept. 5 pc. Metal. 56⅝, Dito Nation. 66⅜, Stiegl. 5de serie 88, Dito 6de id. 96½, 5 pc. Russen 1862 92¼, 3 pc Nieuwe dito 59⅝, 4½ pc. Pruissen 102½.

HAMBURG, 24 Sept. 3 pc. Mexiko 33, 3 pc. Rusland 56¾, 3 pc Spanje 45½, 2 pc. id. 42½, Vereinsb. 101⅞, Noord-Duits. bank 99

FRANKFORT, 24 Sept. 5 pc. Metall. 55¼, Nation. 64½, 3 pc. Spanje 48⅛, 2 pc. id. 44¼.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 24 Sept.

Tarwe onveranderd: 130 ℔ b Poolsche ƒ345, 347.

Rogge tot vorige prijzen aan cons.: 120 ℔ Petersburger ƒ218; 117 ℔ dito ƒ208 van boord; 124 ℔ Pruissische ƒ231, ƒ232; 118 ℔ Petersburger ƒ212; 119 ℔ Tangarog ƒ209; op levering in Okt. ƒ200; Maart ƒ195; Mei ƒ195.

Haver: 100 ℔ fijne ƒ3¾.

Garst en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 85½, Okt. 83 £. *Lijnzaad* in een doen: 110 ℔ Archangel ƒ390. *Raapolie* op 6/w. ƒ49½. Vliegend ƒ48¼; Mei ƒ48½; Okt ƒ47¾ a 48; Nov. ƒ48¼; Dec. ƒ48½. *Lijnolie* op 6/w. ƒ45¼; Vliegend ƒ44; Maart, April en Mei ƒ40¾; Okt. ƒ43¾; Nov. ƒ42¾ a 43; Dec. ƒ42. *Hennepolie* op 6/w. ƒ47¼; Vliegend ƒ46.

SCHIEDAM, 24 Sept. Rogge verkocht: 144/2 ℔ Libau ƒ210 kont., ƒ212 6/w., ƒ213 3/m; 142/2 ℔ Arensburg ƒ210 6/w. Gerst: 128/2 ℔ Libua ƒ198 kont., ƒ195 6/w. — Moutwijn ƒ14 —; Jenever ƒ19 50; Amst. Proef ƒ20 75; per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling ƒ0.80 per ketel

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Sept. Magnet, (st.), Londen.
HELVOET, 24 Sept. Pelican, (st.), Liverpool.
BROUWERSHAVEN, 24 Sept. Lourens, Médea, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 24 Sept. Diana, (st.), Londen.
HELVOET, 24 Sept. Spaanderman, Doesburgh, Brazilië.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 25 September, in lading naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln Nº 12.
Mannheim.	L. Lang, Concordia.
Maintz.	C. Becker, Maintz Nº 1.
Wezel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Dusseldorp en Duisburg.	C. Wansing, Vrouw Geertruida.
Coblenz.	A. Fendel, Tancred.
Frankfort.	N. Itschert, Franckfort Nº 5.
Urdingen.	J. Demmer, Vrouw Maria.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN FRASCATI.

Op Maandag 29 September, des avonds ten vijf ure.

1. Huis, Tuin en Erve, N. Z. Voorburgwal, G 151. — 2. Huis en Erve, Westerstraat, PP 515. — 3. Huis, Tuin en Erve, Kerkstraat, CC 580. — 4. Huis en Erve, Kolk, L 858.

IN DE BRAKKE GROND:

1. Huis, Achterhuis en Erve, N. Z. Voorburgwal, F 109. — 2. Huis en Erve, Kalverstraat, E 66. - 3 Dito, Taksteeg, te zamen in slag. - 4. Dito, naast Nº 2, E 65. Nº 2 a 4 te zamen in slag. — 6. Dito, Amstel, Z 116. — 7. Huis en Erve, Leidsche Kruisstraat, CC 123. 8. Dito, Vijzelgracht, AA 81. — 9. Dito, Noordzijde van de Overtoomsche Vaart, XX 148. — 10. Dito, Prinsengracht, NN 551. — 11. Dito, Egelantierstraat, NN 216. — 12 Dito, Palmstraat, QQ 837 en houten Loods, benevens onbebouwde grond, als voren, QQ 836, te zamen in slag. — 13. Huis en Erve, Kerkstraat, CC 626. — 14. Huis, Achterhuis en Erve, Westerstraat, PP 380. — 15. Huis en Erve, Kattengat, L 722. - 16. Huis, Verwerspad, F 11. — 17. Huis en Erve, Laurierstraat, FF 7. — 18. Dito, Vinkenstraat, UU 480. — 19. Dito, N. Z. Voorburgwal, G 169. — 20. Huis, Tuin en Erve, Kerkstraat, II 277.

Advertentiën.

(426) Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, P. L. G. M. KEMPS, geb. DRIESSEN.

LEENDE, 21 September 1862.

(420) Heden overleed, na voorzien te zijn geweest van de laatste Genademiddelen der H. Kerk, in den ouderdom van bijna 75 jaren, de Wel-Eerwaarde Heer F. A. J. MOERINCX, in leven R. C. Priester alhier.

BREDA, Mr L. INGEN-HOUSZ.
22 September 1862. Mede namens de Familie.

(425) Tot onze diepe droefheid overleed heden alhier, ons geliefd jongst Zoontje EVERHARD, op ruim éénjarigen leeftijd.

DEVENTER, A. F. VOS DE WAEL.
20 September 1862. R. A. J. H. VOS DE WAEL, geb. VAN MUDDACHTEN.

(424) Na vroegtijdig met de laatste H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn geweest, overleed heden onze dierbare Vader JOHANNES MARTINUS SCHOEMAKER, in den gezegenden ouderdom van ruim 82 jaren.

TWELLO, J. M. SCHOEMAKER.
21 September 1862. Namens Broeder en Zusters.

Woning in Nd. Brabant.

Men zoekt, voor een klein, zeer fatsoenlijk gezin, eene nette **WONING**, bestaande uit vier of vijf Kamers, Keuken, Kelder, enz. — in de omstreken van Breda, of elders, waar gemeenschap met den Spoorweg op Antwerpen bestaat en het leven niet te duur is.

Die zulk een Huisje, op het land, te huur heeft, melde spoedig den Huurprijs, met beschrijving van gelegenheid en gemakken *franco* onder Letter A. T. aan C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam. (428)

Openbare Verkooping
VAN HET BUITENGOED
PIETERSBERG.

De Notaris COURBOIS te *Nijmegen*, zal, op Donderdag den 16 October 1862, des avonds om *zeven* ure, in het Logement *„het Hof van Brabant,”* aan de *Korenmarkt* te *Nijmegen*, in het openbaar *zonder beraad* veilen, en op Donderdag den 31 October, terzelfder uur en plaats, finaal verkoopen:

Eerste Koop. Het Buitengoed **PIETERSBERG**, zeer riant gelegen te *Beek* bij *Nijmegen*, aan den straatweg op *Cleve*, schoone en verre uitzigten opleverende en vrij van overstrooming, bevattende **6 Kamers** en één ruime **fraaije Zaal**, allen behangen en geplafoneerd, **Meidenkamer, ruime Keuken** en **Kelder, Koetshuis, Stalling, Tuinen, Boomgaard, Wandellagen met twee Fonteinen en een Waterval**, zamen groot 62 roeden 80 ellen.

Tweede Koop. Twee perceelen **TUIN** en Best **BOUWLAND**, aan de overzijde van den weg gelegen, groot 75 roeden 60 ellen.

Deze tweede koop te veilen in 4 gedeelten en in massa.

Alles tot den dag van inzet uit de hand te koop, te bevragen bij voornoemden Notaris, alwaar meerder inlichtingen te bekomen zijn. (Brieven franco).

UIT DE HAND TE KOOP, bij voornoemden Notaris te bevragen:

Een in 1852 nieuw gebouwd **HEERENHUIS**, onder *Beuningen*, aan den grooten weg op *Nijmegen*, een uur afstands van gemelde stad gelegen, vrij van overstrooming, bestaande in **10 Kamers**, waaronder **1 Zaal**, alle geplafoneerd en behangen, **2 Zolders, 2 Keukens, Kelder, Stal, Remise** en afzonderlijke staande **Schuur**; voorts **Bloem- en Moestuinen** met **exquise Vruchtboomen**, te zamen groot ruim 42 roeden. (427)

KERK-ORGEL.

Voor ƒ800 wordt TE KOOP aangeboden: Een welluidend **KERK-ORGEL**, van acht heelen en drie diskant stemmen, besloten in eene Kast met sierlijk Front en groepje Beelden, twee groote Blaasbalgen, enz. Dit werk wordt ter plaatse geleverd en gesteld tegen vergoeding der transportkosten, terwijl van de deugdzaamheid eene schriftelijke guarantie wordt afgegeven. Dagelijks te bezigtigen en te bevragen te Amsterdam in den Boekwinkel van de Wed. G. GOOSSENS, Sint-Luciensteeg, E. 384. Brieven *franco*. (422)

Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten.

De heilzame werking dezer Watten tegen alle Rhumatische aandoeningen, al zijn die ook verouderd, doet mij van alle oorden des lands vermeerde bestellingen toekomen, menigmaal verzeld door Attesten van dankbare herstelde lijders. Zoo ontving ik uit Groningen een Attest van eene dame aldaar, Mevr. H. v B., welke mij schrijft dat zij na vier jaren gesukkeld te hebben aan Rhumatische pijnen in den linker schouder, daarvan (na applicеering dezer Watten gedurende 8 dagen) thans volkomen is hersteld, zoodat zij zich volgens hare uitdrukking „in eene andere wereld verplaatst denkt” en geen woorden van lof genoeg heeft om de Abshaubbin's aan te prijzen.

Ieder lijder zal deze gewenschte uitkomst ondervinden die zich, bij zorgvuldige opvolging der aanwijzing van het gebruik van de Echte Anti-Rhumatische Watten bedient, en er vooral op let dat ieder pakje is gewikkeld in lichtblaauw papier, voorzien van de gebruiksaanwijzing en de namen der dépôthouders en onderteekend door bereider en Hoofd-dépôthouder

A. BREETVELT, Az.,
Delft, Groote Markt, nevens de Waag.

Die deze watten voor den prijs van 30 Cents verkrijgbaar heeft gesteld bij

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Nieuwendam en Warmoesstr.	M. Slits, Almelo.
De Vlijt, idem Leidschestraat.	H. J. van der Vecht, Hasselt.
W. A. Schade & Zonen,	K. Timmermans, Steenwijk.
A. J. ten Veldhuijs, idem Rapenburg.	E. van Gelder, Blokzijl.
C. W. Eijfert, idem, Vijzelstraat bij de Singel.	E. Kreijenborg, Oldenzaal.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat bij den Heiligen Weg.	A. B. Gerritsen, Delden.
J. C. Schwenge en de Greef, Reestr. bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.	R. Frijling, Dalfsen.
D. Aders, idem Prinsengracht bij de Noordermarkt.	A. J. Hoek, Goor.
F. A. Stoetman, Arnhem.	P. Hennipenius, Olst.
Wed. G. van Meekenstern, Nijmegen, Burgstraat.	B. Barends, Jr., Dedemsvaart.
W. F. Stierhout, Tiel.	F. A. Fischer, Noord-Wolde.
H. van Eek, Zutphen.	J. H. Thoben, Wijhe bij Zwolle.
J. van Giessen, Zalt-Bommel.	A. J. van den Berkhof, Utrecht.
H. Boese, Doesborgh.	M. J. C. Ham, idem
Mev. Wed. Fischer, Harderwijk.	Philip Meijer, Amersfoort.
C. M. G. Blancke, Culemborg.	Blancke & Kloek, Wijk bij Duurstede.
A. H. Hooijer, Apeldoorn.	Wed. W. J. van Meekeren, Zeist.
P. Dierkes, Wageningen.	Gebr. van Dijk, Soest.
Mej. Hofman, Winterswijk.	Gebr. van Dijk, Baarn.
E. van Esveld, Nijkerk.	Gebr. Bruning, Mijdrecht.
H. J. Regtenschot, Ede.	J. Vlaanderen, Breukelen.
E. M. Albers, Zevenaar.	M. Batenburg, IJsselstein.
J. H. Huyskes, Groenlo.	J. A. Goedhals, Middelburg.
Meijer Elzas, Borculo.	J. C. Delvette, Vlissingen.
Mej. Spaan, Brummen.	D. Hildernisse, Goes Vlasmarkt.
H. ten Broek, Scherpenzeel.	J. Smits, Zierikzee.
E. Wolters, Voorst.	Th. Antlaert, Hulst.
Enzerink, Oud...	G. Aling, Brouwershaven.
B. de Bruyn, Verseveld.	M. P. van Dalen, Tholen.
E. ter Haar, Dieren.	A. Noest Crein, Sluis.
Mej. G. Terhorst, Zwolle.	G. W. Houtzager, Terneuzen.
Mej. de Wed. J. W. Sauer, Deventer, Vleeschhouwerssteeg.	J. G. A. Thompson, Sas van Gent.
J. H. ten Hagen, Kampen.	I. W. Verbeek Vrolijk, Axel.
Mej. de Wed. A. Stevens, Enschedé.	D. Riemers, Zaamslag.
	D. van Male, Breskens.
	A. van Overbeeke Pz., Schoondijke.
	E. Bevin van de Putte, IJzendijke.
	B. de Die, Oostburg.
	W. Visscher Fz., Kruiningen.
	J. Haringman, Colijnsplaat.
	L. Lippens, Hoofdplaat.

(298)

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN.

KOOPJES!!

zoo lang de voorraad strekt:

Leesmuseum voor Katholieken van alle standen. Jaargang 1846.
Nieuwe Serie 1853—1856, per jaargang in plaats van ƒ3.— ƒ1.—
De vijf jaargangen te zamen ƒ4.—

Eene Collectie Afleveringen van verschillende jaargangen van het **Magazijn voor Roomsch-Katholieken**, ter verspreiding van nuttige Kundigheden, welke in boekjes van circa 32 bladzijden, die een of meer kompleete verhalen bevatten, en voorzien van platen, in netten omslag zullen afgeleverd worden voor ƒ0.06.
25 stuks te zamen ƒ1.25

De Toeschouwer, 2 deelen in 8°, in plaats van ƒ6.— ƒ2.—

Dr J. A. STAPF'S **Opvoedingleer in den geest der Kath. Kerk.** Naar de derde Hoogd. uitgave vrij bewerkt en met aanteekeningen verrijkt door den Hoog Eerw. Heer Ts. BROUWER, Deken en Pastoor te Arnhem, 2de druk, in plaats van ƒ2.40. ƒ1.80.

Lionello. Eene Bijdrage tot de ware kennis der geheime genootschappen in Italië, door ANTONIO BRESCIANI, 2de druk Holl. uitgave, in plaats van 2.75 ƒ1.—

Kardinaal en Vorstbisschop Melchior von Diepenbrock. Een beeld zijns levens, door zijnen opvolger op den Bisschoppelijken Zetel HENDRIK DE FORSTER. Naar de tweede Hoogd. uitgave, in plaats van ƒ1.25 ƒ0.75

Les pieuses lectures du Dimanche, par M. ANNER-ANDRÉ. Collection de 26 jolis volumes in 32°, ornés de gravures, in plaats van ƒ2.— [illegible]

Bovengenoemde heeft ontvangen:

Historiettes et Fantaisies, par LOUIS VEUILLOT. fort vol. in 12. ƒ1.75

Tevens van denzelfden schrijver voorhanden:

Ça et Là. Troisième édition 2 vol. ƒ4.—
Le Parfum de Rome. Troisième édition 2 vol. ƒ2.75
L'esclave vindex ƒ0.65
Le Droit du Seigneur au moyen-âge ƒ1.75
Le Parti Catholique. Réponse à M. LE COMTE DE FALLOUX ƒ0.70
Le Lendemain de la Victoire, vision ƒ1.75
l'Honnête femme ƒ1.50
Waterloo ƒ0.30

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.